

Podkarpanda 2016 – zajímavá místa na plánované trase:

Perečin je město v Zakarpatské oblasti vzdálené asi 18 km severně od Užhorodu. Při hlavní silnici procházející městem jsou všechny veřejné budovy a obchody. Turistickou zajímavostí je bronzová socha místního listonoše Fedora Fekety (TZ č. 19), který v roce 1838 zemřel v souvislosti s výkonem služby. Socha je umístěná v parku při hlavní silnici nedaleko od poštovní budovy - údajně jde o jediný památník na světě věnovaný listonoši – víme, že kecaj – už jsme jeden poptili návštěvou v Turji Remety – viz pověst: Pověst o listonoši Fedoru Fekety:

„Posel“ Fedor Fekety chodil pěšky pro poštu do vzdáleného Užhorodu, využívajíc pro zkrácení cesty horské stezky, aby se stihl vrátit ještě ten den do Perečinského kraje. Ale jednoho dne v souvislosti s výkonem služby - buď se během horkého dne napil vody z chladného pramene nebo to bylo v zimě a propadl se pod ním led (zde se místní historici rozcházejí... ©) - onemocněl a zemřel.

Vděční spoluobčané na jeho památku umístili na zeď kostela v jeho rodné obci Turji Remety pamětní desku s nápisem: „Na památku přátelství, rozvahy, poctivosti a úslužnosti Fedora Fekety. Zemřel 1838“

Hrad Nėvickė (tėž hrad Nevickė nebo hrad Nevycke, ukrajinsky замок Невицьке [zámok Nėvycke] nebo Невицький замок [Nevyckyj zamok] je nejvėtší a nejzachovalejší hradní zřícenina na Zakarpatí. Tyto impozantní ruiny kdysi mohutného gotického hradu z 12. století se nachází v lesích na výrazném kopci sopečného původu nad řekou Uh (Už), poblíž vesniček Nėvickė (Невицьке) a Кам'януца (Кам'яниця), v nadmořské výšce 264 m na předvrcholku kopce Čerešňa. Leží asi 12 km severně od Užhorodu a 10 km jižně od Perečina, a tvoří významnou krajinnou dominantu. Nejzachovalejší částí hradu je zastřešená bašta, vyhlídka z ní však není přístupná, neboť vnitřkem nevede žádné schodiště, ovšem někteří z místních Ukrajinců zvládnou nahoru vyšplhat i po obvodových zdech (což asi dokládá, proč jsou tolik ceněni na našich stavbách). Krásné vyhlídky do údolí Uže a na Vihorlat jsou však i z přístupných hradeb. Hrad je také oblíbeným cílem čerstvých novomanželů k nafocení svatebních fotografií. Možná to vychází i z historie. Podle legendy ve středověku za zdmi Nėvického hradu schovávali mladé snoubenky známých šlechtických rodin. Proto se hradu říkalo hrad nevěst, ukrajinsky замок невіст [zamok nevist] - Невістський замок [Nevistskij zamok], a odtud je již jen kousek k dnešnímu názvu.

Užhorod (česky tėž nesprávně Užgorod) je více než stotitisícové město, které je správním sídlem Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Podle sčítání obyvatel v roce 2001 zde žilo asi 117.000 obyvatel. Užhorod je krásné město s působivou atmosférou. Má historické centrum, živou pěší zónu i spoustu památek. Dominantou Užhorodu je pevnost Užhorodský hrad, ve městě nalezneme rusínský skanzen, muzea, kostely i nejdelsí lipovou alej v Evropě. Užhorod je i centrem Zakarpatské kultury, Užhorodská univerzita je nejstarší v Zakarpatí, má 15 fakult.

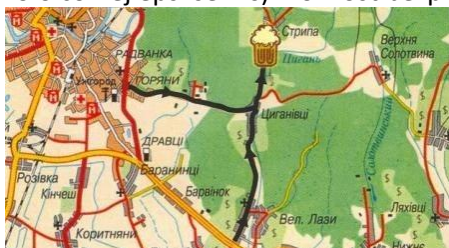

Ve středu Užhorodu na skalnatém kopci můžete navštívit Užhorodský hrad. Jedná se o pevnost, z jejichž hradeb je krásný pohled na město. V útrobách hradu se nachází muzeum flóry a fauny. Poblíž hradu můžete navštívit Skanzen rusínské kultury s mnoha dřevěnými stavbami posbíranými z celého Zakarpatí. V jednom z parčíků můžeme najít sochu T. G. Masaryka připomínající doby, kdy Užhorod ještě patřil k Československu.

- Kavárna a pizzeria Mrs. Greenwich (Кафе-пизцерия Шкатулка миссис Гринвич) - ulice Hruševského 45 (od nádraží 2 km), GPS: 48.605522, 22.283232 (mapa)
- Restaurace Vertep (Ресторан-бар Вертеп) - ulice Korzo č. 13
- Kaktus bar (Бар Кактус) - ulice Korzo č. 7, sezam@utel.net.ua

Užhorod leží na rozhraní Potiské nížiny a podhůří Karpat na březích řeky Uh (ukrajinsky Уж [Už]) v těsné blízkosti hranic se Slovenskem. Nedaleko Užhorodu směrem na Perečín můžeme navštívit zříceninu Něvické. Na břehu Uže je položena 1,1 km dlouhá dráha dětské železnice, vede od bývalé užhorodské synagogy do východní části botanické zahrady. Založena byla v srpnu 1947. Na trase existovaly dvě zastávky - Stalinská (Сталінська) a Park (Парк). Zastávka Stalinská byla později přejmenována na Pionýrská (Піонерська) a po pádu komunismu na Mládežnická (Молодіжна). V roce 2008 došlo k uzavření železnice, ale nadšencům se hned v létě dalšího roku podařilo provést nutnou rekonstrukci a provoz opět zahájit. Od roku 2013 je dětská železnice opět mimo provoz.

„U Švejka“ - v obci **Стрипа** (Strypa) - 5 km od Užhorodu, česká a kavkazská domácí kuchyně, venkovní posezení, koliba, sauna, bazén, originální české pivo „Švejk“ a další nefiltrovaná a nepasterizovaná piva vařená Čechy v západní Ukrajině, jen po předchozí objednávce na tel. +380 976 770 432 (i česky) (důvodem je velký zájem návštěvníků a snaha o co nejlepší servis) možnost bezplatně stanovat v uzavřeném areálu.

Solotvino (Slatina)

Solotvinská slaná jezera (též Solotvynská jezera, ukrajinsky Солотвинські солоні озера [Solotvynski soloni ozero], rusky Солотвинские соленые озёра [Solotvina]) je velmi známé ukrajinské rekreační centrum, které vzniklo odčerpáváním vody ze zdejších hlubinných solných dolů do povrchových jezer. Voda je proto vysoce nasycena solí, a tak plavce pohodlně nadnáší. Solotvinská jezera jsou též označována jako ukrajinské Mrtvé moře. Pláže u jezer jsou přístupné za mírný poplatek, k dispozici jsou sprchy (některé i s teplou vodou), můžete si pronajmout lehátko a občerstvit se. Na dně jezer, dále od kamenito-písčité pláže, leží téměř černé bahno, v jehož léčivé účinky se věří, a proto se jím spousta rekreačních lidí potírá. V takto slané vodě je však velmi obtížné se pro bahno potopit. Solotvinské bahno společně se slanou vodou by mělo mít blahodárné účinky především pro nemocné ekzémy a lupénkou. Největší ze slaných jezer se jmenuje Kunihunda (Кунігунда), u něj naleznete nejvíce turistické infrastruktury.

Solotvinské solné doly - Do solotvinských dolů oficiálně není pro návštěvníky přístup, ovšem dá se vyjednat. O ceně se vyplatí smlouvat. Cenu za "exkurzi" lze snížit z navrhovaných 50 hřiven na 30 za osobu. Hloubka dolů bývá v některých publikacích udávána až více než 400 metrů, dostanete se tedy významně pod úroveň mořské hladiny. V jedné ze solných slujů se nachází nemocnice pro děti trpící astmatem léčící na bázi speleoterapie.

Ust' Čorná byla založena rakouskými kolonisty v 18. století jako dřevařská osada Königsfeld. Německy mluvící obyvatelé za první Československé republiky zde tvořili výraznou většinu, po druhé světové válce byli násilně vysídlováni. Ust' Čorná je nejdeštivějším místem na Zakarpatí (úhrn srážek 1.400 mm/rok), jména sousedních vesniček s názvy "Mokrá" (viz níže) jsou tak příznačné. V Ust' Čorné se nachází stanoviště horské služby, vedle turbázy Jalynka. V centru obce a u bývalého vlakového nádraží je několik možností k příjemnému posezení v hospůdce. V Ust' Čorné je také pošta, škola a dva kostely. Známým místem v Ust' Čorné je rozcestí u dřevorubce, kde je umístěna velká podobizna dřevorubce.

Povodně v údolí Ust' Čorné bohužel nebývají vzácností. Spekuluje se, že jejich příčinou může být přehnaná těžba dřeva ve zdejších lesích. V poslední době nejničivější proběhla na podzim 1998. Povodní bylo v Ruské a Německé Mokré a v Lopuchivu zničeno přes 40 domů.

Ust' Čorna - socha hada v centru obce

Cesta z Ust' Čorné opačným směrem na Koločavu je o něco náročnější. Spodní část výjezdu na sedlo Pryslop za Německou Mokrou vede střídavě blátem a potokem. Pokud bude příhodné počasí, pokusíme se sehnat gruzavík, který by nás vyvezl na poloninu Krasna. Pak se dáme po neoficiálních cestách přes Klimovou a Siglianskij a spustíme se do sedla Pryslop. Sjezd ze sedla Pryslop do Koločavy je pohodlný po širší cestě.

Koločava (ukrajinsky Колочава [Koločáva], maďarsky Alsókalocsa, polsky Koloczawa, anglicky Kolochava, slovensky nejspíše Kolčava) je pro Čechy asi nejznámější vesnice na Zakarpatské Ukrajině. Koločavu proslavil český spisovatel Ivan Olbracht, když z místního rodáka a zbojníka Nikoly Šuhaje udělal legendu. Koločava se nachází v Mižhirsském okrese na dravé říčce Terebla (Теребля) sevřená mezi horami Siněvirského národního parku a poloninou Krásna. Koločava má rozhodně turistům co nabídnout a stojí za návštěvu. Na druhou stranu bohužel přívaly českých turistů způsobily částečnou ztrátu příjemné atmosféry zapadlé ukrajinské horské obce. Nejvýraznější památkou Koločavy je řeckokatolický dřevěný kostel svatého Ducha (церква Св. Духа) z roku 1795. V období Sovětského svazu sloužil paradoxně jako muzeum ateismu, ale nyní je vracen do původní podoby. Běžně bývá kostel zamčený. Za kostelem jsou hroby četníků, které zabil Nikola Šuhaj.

Nejznámější koločavskou restaurací je místní Četnická stanice. Bez problémů se zde domluvíte česky. Nabízí typická ukrajinská jídla, ve stylovém, avšak silně turistickém, prostředí.

Mižhirja (česky též Mežhorje, někdy i Mežgorje, Mižgirja nebo doslovně přeložené Mezihoří), je horské okresní město ve střední části Zakarpatí. Mižhirja s přibližně 10.000 obyvateli leží na řece Rika (Pika) schoulená pod karpatskými horami - poloninami Boržava a Krásna. Proto je Mižhirja významným turistickým centrem. Nejvyšší horou v blízkém okolí města je legendární Kamjanka (1578 m). V centru Mižhirje je několik zajímavých kostelů: nový dřevěný kostel Vzkříšení Páně (дерев'яна церква Воскресіння Господнього [cerkva Voskresinňa Hospodňoho]) z roku 2006, pravoslavný kostel sv. Petra a Pavla (Св. Петро-Павлівський храм) na korečku nad nádražím a kostel sv. Archanděla (храм св. Архистратея) u hlavní silnice. Nedaleko autobusového nádraží je poměrně velká tržnice, kde si můžete koupit něco dobrého na zub nebo nějaký suvenýr. V Mižhirji je též mnoho možností k posezení v hospůdce, baru či kolibě. Přímo na jižním okraji Mižhirje leží lyžařské centrum Makovica (Маковиця [Makovycja]) s lanovou dráhou s převýšením 300 m. Lanovka na vrchol Makovice je v provozu i během léta, podle zájmu (stav z r. 2009). Z Makovice (753 m) je krásný výhled na Mižhirju i do údolí říčky Rika a na okolní vysoké hory.

V okolí Mižhirji je několik minerálních pramenů, proto jej má město i ve svém znaku. Nejznámější je pramen v obci Sojmy (Сойми) asi 8 km severně od Mižhirje, hned u hlavní silnice je postaven přístřešek s vyvedenou minerální vodou s výraznou vůní, můžete ji tak snadno ochutnat.

Volovec je horské městečko s asi 5 tisíci obyvateli pod svahy Verchoviny a poloniny Boržavy. Významnou dominantou nad městem je hora Temnatyj (též Temnatij nebo Tomňatyk) s charakteristickým křížem, právě výstupem na ni zpravidla začínají turistické přechody poloniny Boržavy. Volovec leží v romantickém údolí říčky Viča (Віча), kterým se táhne i železniční trať. Ve městě se nachází několik hotelů i dobrých restaurací, např. v hotelu Grand, kde se můžete královsky najíst za mírné ceny. Jméno Volovec pravděpodobně pochází od slova "vůl" a označovalo místo, kde se přes zimu zdržoval dobytek z poloninských hor.

Verchni Vorota (ukrajinsky Верхні Ворота, maďarsky Felsőverecke) je vesnička ležící mezi Volovcem a Nyžními Vorotami. Na fotografiích je zdokumentována nedělní bohoslužba v místním kostele.

